

Meb'usluk ve hocalık

Meb'usluğu tercih eden profesörleri ayrı ayrı tenkide hakkımız yok, fakat bu meselenin umumî manzara üzerinde durmak hakkımız ve vazifemizdir.

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

Bilgi aramayı ve yaymayı meslek diye seçen ve ömürlerini bu mesleğe vakfeden profesörlerimizden bazıları aynı zamanda mebusur. Büyük Millet Meclisi, hocalıka mebusluk sıfat ve vazifelerinin aynı zatta birleşeceğini hakkında isabetli bir karar vermiştir. İsbetli diyoruz, çünkü iki işi aynı yapılmaktan işe bir işi tam yapmak elbette doğrudur. Mebusluğu da, hocalığı da hakkıyla yapmak için bütün zamanı, bütün düşünce ve çalışmaları bunlardan birine hasretmek lâzımdır.

Meclisin kararı tatbik mevkiine gelince mebus olan profesörlerin iki meslekten birini tercih etmeleri icap etmiştir. Ankaradan gelen haberlere göre, hangi tarafı tercih ettikleri alakalı vatandaşlardan birer birer sorulmuş, ve profesörlerin hepsi ilim mesleğini bırakmayacaklarını, Mecliste kalmayı tercih ettiklerini bildirmişlerdir. Bu tercihten dolayı hiç kimse kendilerine ayrı ayrı bir diyet verilemez. Pek tabii bir haklarıdır.

Hicbir vatandaş diğer birine: "Neden mebusluğun için feragat gös-
tirmiyorsun? Neden fikir âlemi-
nin bir kahramanı olmağı, siyaset
meclisinin bir sâlikı olmağı tercih
etmiyorsun?" diye çıkışamaz.

Fakat gözümüz önündeki hare-
ketin topyekûn halinde arzettiği
manzara üzerinde durmak ve
görülmek hepimizin hakkıdır.
Bize öyle geliyor ki bu kadar
çok adamı içinde bir tek kişinin
çıkıp ta: "Ben ilim mesle-
ğini tercih ediyorum. Mebusluk
gökliyorum" dememesi halkı.
Mebusların duyularını biraz incitmiş
insanların vücudları gibi ruh-
ları da üşür. Ruh; sıcak tutan el-
lemlerle, kaloriferle, yeyip iç-
mekle ısınmaz. Ruhumuzun üşü-
me feragat ateşinin, meslek bağli-
lılığı, bilgi sevgisinin parıltılarını
meclislerini görmeye ihtiyacı-
mız vardır.

Mebusluk feragat ve fedakârlık
mesleğinde bir meslek mi? Onu de-
mek istemiyoruz. Mebuslarımız a-
rarsa vazifelerini ken-

dilerine dert edinen, köy köy do-
laşan, halkın arzularını dinleyen,
Ankarada daire daire gezerek in-
tiyap dairesine ait işleri, münte-
hiplerinin haklı şikâyetlerini takip
eden hassas, kıymetli vatandaşlara
tesadüf edilir. Fakat umumî man-
zarası itibarile ölçülürse bugün
mebusluk, muhtin revaç halinde-
ki kıymetleri arasında; çok aranan,
çok arzu edilen, maddi cazibeleri
olan bir imtiyaz diye telâkki edil-
mektedir. Bir imtiyazdan feragat,
bir fedakârlıktır.

Devamı (Sa. 3 Sü. 5 te)

Gl. Smuts dedi ki:

**Amerikanın
yanımızda yer
alacağı saat
yakındır**

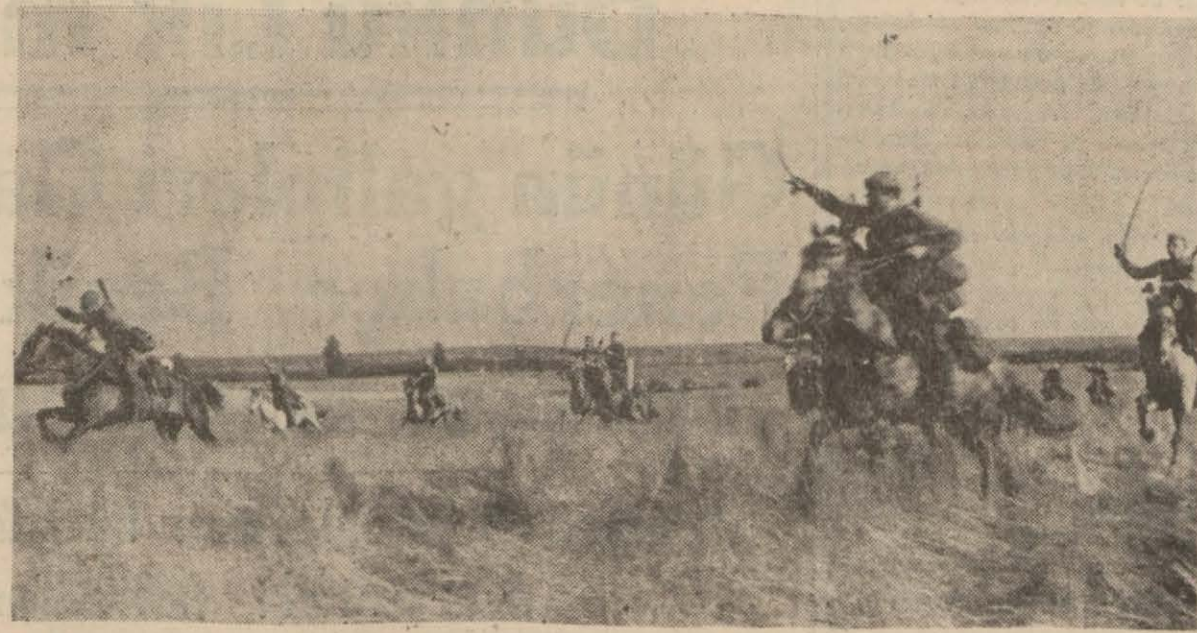

General Smuts

Johannesburg, 28 (A.A.) — General Smuts bir nutuk irat ederek de-
miştir ki:

"Amerikanın bu harpte yanımızda
yer alacağı saat pek yakındır.

General, Hitlerin Rusyaya taarruz
etmekle muazzam ve pek büyük bir
mesuliyet altına girdiğini söylemiştir.
Müttefikler belli daha bir çok çetin
muharebelere gireceklerdir, fakat teh-
likelerin en büyükleri atlattığımızdır.

Bu harp makine harbi olmasına rağmen Şark Cephesinde süvarilerin de faaliyeti göze çarpıyor...

Almanlara göre

**Moskova
yeniden
bombalandı**

Cenuptaki

Bolşeviklerin geri
kalanı da
temizlendi

**Kronştad'da
gemiler şiddetle
bombalandı**

Führerin umumî karargâhı: 28
(A.A.) — Alman orduları başku-
mandanlığının tebliği:

Leningrad'ı ihata eden cephe-
de ordunun ağır bataryaları Kron-
stadt önünde ve bu şehrin sahilinde
bulunan Sovyet harp gemilerine
muvaffakiyetle ateş açmışlardır.

26 Eylülde bir kruvazörde yan-
gın çıkarılmıştır. Kharkof ve Mos-
kova muntakaları ile Vilna'nın
menbalarında tayyarelerimiz nakli-
ye gemilerini ve demir yollarını
bombardıman etmişlerdir.

Kronstadt limanında bombardi-
man tayyarelerimiz bir Sovyet zırh
lısına tam isabet kaydetmişlerdir.
Alman tayyarelerinin gece taarruz-
larının hedefi moskovanın askeri
tesisi idi.

Ferroe adalarının bulunduğu
göllük muntakada tayyarelerimiz
gündüz ceman 13.300 tonluk iki
şlep batırmışlardır.

Sovyetlere göre

**Leningrad
muhasara
edilmemiş
Bir muntakada**

Almanlar
mevzilerinden
püskürtüldü

**Ruslar, Harkof,
Rostof, Sivas'ta da
mukavemet edecek**

Moskova, 28 (A.A.) — Öğle üzeri
neşredilmiş olan tebliğ:

Son yedi gün zarfında Kızıldorunun
cüzümleri garp muntakasında düş-
manla harp etmiş ve ona ağır za-
yat verdirek müstahkem mevki-
lerinden çıkarmışlardır. Düşmanın on
sekiz bölüğü imha edilmiş ve bunlar,
muharebe meydanında 2300 maktul
18 tank, mühimmat dolu 41 kamyon
bırakmışlardır. Düşmanın 10 siper
havan topu bataryası tahrip edilmiş
tir.

Moskova, 28 (A.A.) — Leningradın
mukavemeti gün geçtikçe artmakta-
dır. Ehemmiyetleri ikinci derecede ol-
makla beraber, birçok muntakalarda
Sovyet birlikleri mukabili taarruza bi-
le geçmişlerdir. Bu haberi veren "İz-
vestia" gazetesinin muhabiri şunları
anlatmaktadır:

"Bir muntakada, Sovyet kıtaları,
düşmanın büyük nukavemeti göster-
mesine rağmen onları mevzilerinden
atmışlardır. Nehrin öbür tarafına at-
ılmaktan korkan düşman endişe iç-
cindedir.

Londra, 28 (A.A.) — Sovyet kıta-
ları Jelinc muntakasında tahşüt et-
Devamı (Sa. 3 Sü. 5 te)

ALMANLAR

**Moravya
başvekilini
tevkif ettiler**

**Bohemya, Moravya
da istisnâi ahval
ilân edildi**

Berlin, 28 (A.A.) D.N.B. ajansı.
nın bildirdiğine göre, Moravya ve
Bohemya başvekilini mosity Elias
hiyaneti vataniye cürmü ile alman
makamları tarafından tevkif edil-
miştir.

Berlin, 28 (A.A.) Prag'dan Al-
man resmi ajansına bildirildiğine
göre, bugünkü pazar günü Bohem-
ya ve Moravya himaye idaresinin
altı muntakasında istisnâi ahval il-
ân edilmiştir.

Suriye
istiklâlâle
kavuştu

**Gl. Catrouz bazı
takyidat ile Suriye-
nin istiklâlini ilân etti**

Şam, 28 (A.A.) — Orta şark
hür Fransız kuvvetleri başkuman-
danı general Catrouz, şif harp va-
ziyetinden mütevellid bazı takyid-
at ile Suriye'nin istiklâlini ilân
etmiştir.

Lâstik bollaşıyor

**Şehrimize 3000 lâstik geldi,
2000 lâstik de
İskenderunda bulunuyor**

Son zamanlarda yokluğu çok hisso-
lunan otomobil, kamyon lâstikleri pek
yakında bollaşacaktır. Dunlop, mar-
kalı 3000 lâstik Haydarpaşaya geldiği
gibi 2000 lâstik bir partisi İskende-
runda bulunmaktadır. Amerikadan
Basra tarikle Haydarpaşaya gelen
1200 Fayston ve 800 Gudyir lâsti-
ğinin de gümrük muamelesi bitmek
üzere. Haydarpaşaya gelmiş veya

gelmek üzere bulunan daha 1500 lâs-
tik olduğu gibi ticaret ofisinin Ame-
rikaya sipariş eylediği 14000 lâstik de
bugünlerde yola çıkacaktır.
Kara borsada fiyatı 750 liraya ka-
dar yükselen kamyon lâstik fiyatları
yeni mevduat üzerine 450 liraya in-
miştir. Yolda olan lâstikler de gelin-
ce fiyatların normal bir hale gelmesi
limit olunmaktadır.

Elemlî bir zıya

Necip Ali Küçüka'yı kaybettik

Memleket çok kıymetli ve va-
tanperver evlâdından birini vakit-
siz surette kaybetmiştir.

Denizli mebusu Necip Ali Kü-
çüka'nın yurt için daima hassasi-
yetle çarpan kalbi evvelki akşam
birdenbire durmuştur.

Necip Ali, evvelki akşam Büyü-
kadada bacanağı röntgen mütehas-
sısı Doktor Edip Berkmanın Ziya
Paşa sokagındaki evinde misafir
bulunuyordu. İki oğlu beraberdi.
Yemekten sonra çocuklarla be-
raber tatlı tatlı konuşurken ve bir
rahatsızlık âlameti göstermezken,
birdenbire üzerine bir fenalık gel-
miş ve anı surette vefat etmiştir.

Merhumun ailesi burada bulun-
madığı için naaşı Büyükadada Mu-
Devamı (Sa. 3 Sü. 6 da)

Necip Ali Küçüka

**Amerika ne
yapacak?**

**Knoks, bitaraflık
kanununun mutlak
feshini istiyor**

**Nakliye gemilerine
donanma
refak. t edecek**

Albay Knoks

Hamilton "Bermuda" 28 (A.
A.) — Bahriye nazırı Albay Knoks
dün gazetecilere verdiği müllakat-
ta bilhassa demiştir ki:

Bitaraflık kanunu daima aley-
hinde bulunduğum manasız bir
kanundur. Bu kanun harbin bida-
yetinde kabul edildiği zaman, A-
Devamı (Sa. 3 Sü. 6 da)

**Slovakya
Başvekiline
suikast**

**Bir zabıt olan sui-
kastçı tevkif edildi**

Kudüs, 28 (A.A.) — Çekoslovakya
hilar mahallinde salâhiyyet bir men-
badan bildirildiğine göre Almanların
davasına tarafdarlık eden Slovakya
Başvekilî Dr. Tuka'ya karşı bir sui-
kast yapılmış ve fakat bu teşebbüs
akim kalmıştır.

Slovak üniformasını labis bir zabıt
olan mütearrız tevkif edilmiştir.

**Almanlara
karşı**

**AVRUPA'da
İSYAN
hazırlanıyor**

**Avrupalıya gönderi-
lecek muhahaslar
syani idare edecek**

Londra, 28 (A.A.) — Avrupada
baş göstermekte olan huzursuzluktan
bahseden Observer gazetesi diyor ki:

Dört gün evvel yapılmış olan plâ-
na göre seri ve pratik bir harekete
geçilmesi beklenilmektedir.

Şimdi Avrupalının her tarafına gön-
derilecek olan muhahasların Avrupa
nın bir ucundan öbür ucuna kadar
Alman işgaline karşı gürlemeğe baş-
lanmış olan isyanları idare etmek için
komiteler teşkil etmeleri imkânları
düşünülmektedir.

Zannolunduğuna göre B. Maisky-
nin Almanların muharebe meydanla-
rında katli hezimetle uğramalarının ge-
nen çarşamba günü müzakere edilmiş
olan bütün projelerin muvaffakiyetine
bağlı olduğu suretindeki ihtarı naza-
rı itibara alınmıştır.

Şimdi mütasavver olan projelerin
terası mevzu bahis. Rusların kun-
dakgılı sanatında üstat oldukları ka-
bul edilmektedir. Avrupa isyanına ya-
pacakları ve yapmakta oldukları yar-
dımın çok mühim olduğu teslim olunu-
yor...

**Dil Kurumunun
teşekkürü**

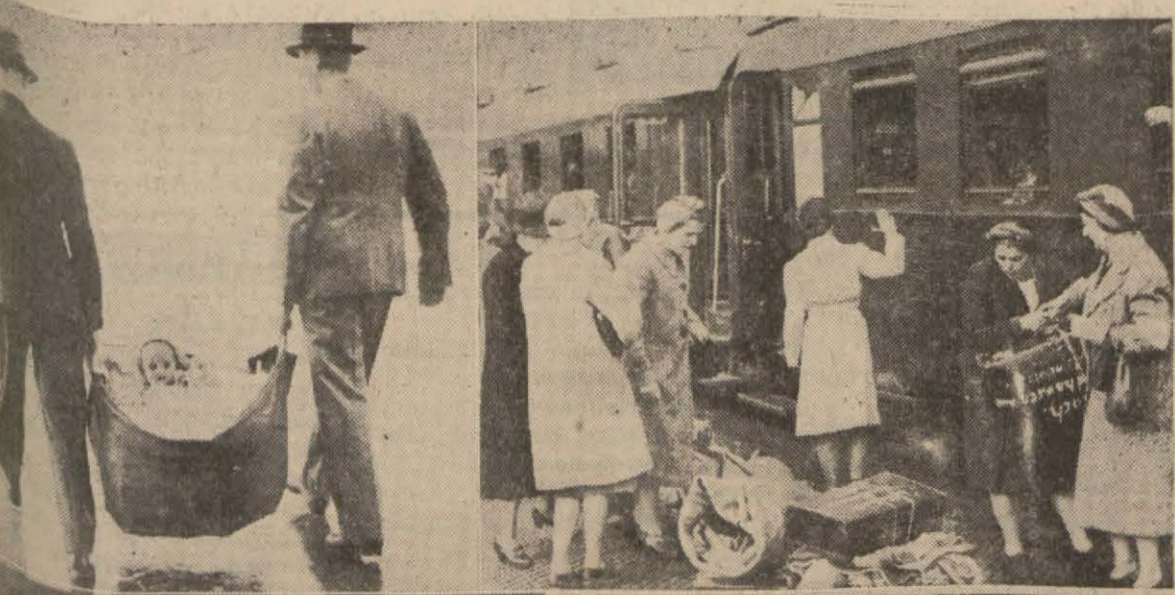
Ankara, 28 (A.A.) — Türk Dil
Kurumu Genel Sekreterliğinden
bildirilmektedir:

9 uncu Dil Bayramı dolayısıyla
yardın her yerinden Cumhuriyet
Halk Partisi ve Halkevi kuruluş-
larından, umum üyelerinden ve
bütün dil severlerden gelen can-
dan kutlama tel ve yazıların, dil
ülküsünün gittikçe yaygın olarak
ulus içinde yerleşmesinin bir be-
lirtisi sayan Türk Dil Kurumu, bu
ilgilerden dolayı özden sevgi ile
saygılarını sunar.

DÜNKÜ MAÇLAR

Dün İstanbul takımları Şeref ve Fenerbahçe stadlarında lig
maçlarına devam ettiler. Maçların tafsilâtını ve Ankaradaki at ya-
rışlarının neticelerini ikinci sayfamızda bulacaksınız.

İrandan ayrılan Almanlar
dün şehrimize geldiler

İrandan ayrılan 474 Alman dün hususi bir trenle şehrimize geldiler.

İstanbul, 28 (A.A.) İrandan dön-
mekte olan Almanyannın Tahrân
elçisi Ettel ile Alman kolo-
ninden 474 kişiden mürekkep
bir grup sabah saat 8.30 da hu-
susî trenle şehrimize gelmişler ve
Haydarpaşada Alman baş konsolo-

su ile Alman Kolonisi tarafından
karşılansmışlardır.
Bunlarla beraber Bulgaristanın
Tahrân Maslahatgüzârı Dimitri
Dofinof da şehrimize gelmiştir.
Ankara, 28 (A.A.) — İtalyanın
Tahrân büyük elçisi elçilik erkânı-
nile İrândaki İtalyan tabaasından
470 kişilik bir kafiye bugün 14.50
trenle Erzurumdan buraya gelmiş
ve bir saatlik bir tevakkuftan son-
ra İstanbula gitmiştir.
Kafîle Ankara garında İtalyan
büyük elçiliği ve Ankaradaki İtal-
yan kolonisi tarafından karşılan-
mış ve izzat edilmiştir.

Satılmışla mülakat

Tûba ağacı, insanın ta kendisidir

Yazan : Cemal BARDAKÇI

İnebolu ile Kastamonu arasında, Ecevit yaylasında rastladığım (Satılmış Karacam) ile çarçabuk ah-bap oluvermiştik. Ecevidin meşhur çorbasını içerken bir taraftan da onunla yarenlik ediyorduk. Satılmış, Yemende, Arnavutlukta, Balkan Harbinde, Umumi Harpte, Çanakkale, Bağdat, Filistin cephelelerinde, Karpatlarda ve nihayet Milli Savaşta Sakarya ve Dumlupınar cenklerinde dövüşmüştür. Girdiği bütün bu savaşların, vücudunda ayrı birer hatıra-sı, şerefli birer nişanesi vardır. Açıkgöz, zeki, selim akıllı, kavrayışlı geçmişmiş bir Türk... Bir aralık ona sordum:

— Satılmış, ağacı sever misin?
— Sevmeyiz olur muyum, efendim, biz onun dalları altında doğar, gölgesinde yetişir, büyük ve son uykumuzu onun dibinde uyu-ruz.

— Bu sevginin daha başka bir sebebi vardır.
— Nedir?

— Ağacın bize, yani insana benzemesi...

— Anladım...
— Bak, ben sana anlatayım: Bir defa ağacın da canı vardır, çünkü çekirdekten doğuyor, büyüyor, dal budak salıyor, Yaprak, çiçek açıyor. Yenir yenmez meyva veriyor.

— Doğru...
— Sonra her canlı mahlûk yemek, içmek zorundadır ve gıdasını topraktan alır, değil mi?

— Evet...

— Hayvanlar ve insanlar yürüdükleri, yer değiştirdikleri için gıdalarını gezerek tedarik ederler. Yer değiştirmeyen ağacın ise olduğu yerde gıda bulması lâzımdır. Bu sebepten başını toprağa sokmuşur. Ayakları havada kalmış-tır.

— Nasıl, ne dediniz?

— Ağaç, toprağın altında yan-lara doğru iki büyük kök salver-mez mi? İşte bu iki kök onun kol-larıdır. Bu köklerden de daha bir çok küçük kökler çıkar. Bunlar da parmaklarıdır. Ağaç, bu kök-leri yani kolları parmaklarıyla to-praktan topladığı gıdaları gövdesi-ne verir. Ağaç, toprağın üstünde biraz uzadıktan sonra iki kalın dala ayrılır. Bu dallar biraz sonra bükülür. Bunlar ağacın bacakla-rıdır. Bizim bacaklarımız da diz-lelimizden bükülür. Bu kalın dal-lardan da daha ince küçük dallar meydana gelir. Bunlar da bizim a-yaklarımızda parmak olmuştur. Ağacın ortasında baştanbaşa uzan-boru gibi bir boğuk vardır. Bu boru insanda hazım borusu, bar-sak şeklinde girmiştir. Ağacın lif-leri insanın etleri, kabuğu da de-risidir. Bir dalı kesersek su akar. Bizim bir tarafımız kesilirse kan çıkar. Demek ağacın kanı vardır. Yalnız rengi beyaz. Ağaç güneşten faydalanmak için sabahları doğu-ya, akşamları batıya doğru döner, değil mi?

— Sahi, bizim evde saksıda çi-çekler vardır. Güneş ne tarafa gi-derse onlar da o tarafa yüz çeviri-yor.

HERGÜN BİR FIKRA

Ramazan şöyle dursun...

Birinci Sultan Mahmud dev-ri ricalinden meşhur Hekim ög-ü Ali paşa, Üsküdar'da Yedie-mirler türbesi civarında bir ha-nede inzivaya çekilen o zama-nın hatırlı şeyhlerinden Yusuf Efendinin sık sık ziyaretine ge-lir ve her gelişinde şeyhin fakir mürit ve mühlplerini atıye ve hediyeyle sevindirir. Paşanın tarikat ehillerine karşı o-lan bu muhabbet ve müavene-tini haber alan Morali Sadî adın-da bir bektası canı, Paşayı gör-mek ve bir kaç mangır sebeplen-mek niyetiyle bir Ramazan günü Üsküdar'a geçer, paşanın geçee-ği yol üzerinde bir ağaç altına çöker. Bir aralık acıkar. Biraz evvel birinin verdiği soğan ile fodyayı çıkarır, yemeğe başlar. Tam o sırada maiyeti ile anı-sın geliveren paşa, bektasıyı gö-rür ve güler:

— Bre habis, hani oruç?
— Bektaşı yerinden fırlar ve fer-yadı basar:

— Açıktan unuttum paşam,
— Bir gün aç kalmak insana Ramazan unutturur mu hiç?

— Benim gibi on gündür açıık-tan gözünü kararan fodya ile so-gan karşısında Ramazan söyle-dürsun cehennem bile unutturdu işte.

Cevabını verir, paşanın hid-detini eritir.

Soruyorlar :

Ekmek mes'elesi

«... Her yerde görüyor ve çok kimselerden işitiyoruz. Bazı günler bazı fırınlarda, muhtin ihtiyacı karşılamayacak ka-dar az ekmek çıkarılıyor. Fırın-cılar, bunun sebebini sorarlara fırınlarına az un verildiğini ileri sürüyor ve kendilerini suçsuz göstermek istiyorlar. Halbuki, bu işlerin iç yüzlerini bilenler, bunun un değil insan yokluğundan ileri geldiğini söylüyor ve bazı fırınlarda, bilhassa Eminönü ve Fatih fırıncılar şirketlerinin A-yakapı ve Fenerdeki depolarında stok edilmiş un çuvallarını iddi-alarına bir delil gibi gösteriyor-lar...»

Bunu bir okuyucumuz bildiriyor ve soruyor:

— Bu iddialardan hangisinin doğru olduğu meydana çıkarıl-mayacak ve halk geç vaktlere kadar fırın önlerinde beklemek-ten kurtarılmayacak mı acaba?

Bir dertlinin derdi

Universitenin kararı muteber tutulursa derde deva bulun-muş olacak

Matbaamıza bir dertli geldi. Bi-ze dertini anlattı. Haklı gördük. Maarif Vekâleti de soğukkanla din-lerse haklı bulacağına ve icabını yapacağına şüphe etmiyoruz.

Üniversite talebesinden bir meş-ru mazereti dolayısıyla bir sınıfı üç senede geçemiyor. Mazeretini Uni-versiteye bildiriyor, talebe tali-matnamesinin on ikinci maddesi mucibince Üniversite mazereti doğ-ru buluyor, talebenin bir sene da-ha aynı sınıfa devam etmesine mü-sade ediyor.

Talebe, bir kaza malmüdürünün oğludur. Zavallı baba «çocuğum okusun» diye küçük masından fe-dakârlıklar ediyor, bir taraftan da çocuk tatil ayları içinde bir iş bu-luyuz, bir kenara koyduğu parayı sene arasında kullanıyor, böylece bu senenin imtihan zamanını dar buluyor. Tahriri imtihana giriyor, muvaffak oluyor.

O sırada bir emir: İki seneden fazla kâlanlar imtihana kabul e-dilmeyecek... Maarif Vekâleti bu emri tatbikte o kadar ısrar ve şidd-et gösteriyor ki, bize verilen ma-lumat yanlış değilse, Üniversitenin talebe talimatnamesini, buna daya-narak yapılan muameleyi, bir sene özenerek çalışan talebenin ve a-lisinin müteşep hakkını hiç ta-nımıyor.

Umumi surette Maarif Vekâle-tinin mekteplerde kalite bakımın-dan bir tasfiye istemekte ve izdi-hami hafifleterek devamlı ve ça-lışkan talebenin istifade imkânla-rını arttırması uğraşmaya hakkı var-dır. Fakat meşru mazeret istisna teşkil ettiği gibi Üniversite tahsil-i hiçbir zaman bir lise derecesinde, müddet kaydına tâbi olamaz. Öyle bile olsa müteşep haklarını yer-i vardır. Maarif Vekâleti, Üniversi-tenin istiklâlini tanımamak hatasın-da ısrar bile etse, üniversitenin vatandaşlar için müteşep hak ha-line gelen bir kararını değiştirme-meli ve böyle bir karara dayanarak ömrünün bir senesini tahsile ayıran ve imtihana hazır olan bir vatandaşın hakkına saygı, elemine alaka göstermelidir.

Yoksa vatandaşların hak duy-gusunu incitmiş ve kendi müesse-selerinin karar ve sözüne olan it-i-madı sarsmış olur.

Öyle umuyoruz ki Maarif Ve-kâleti sabit bir fikre kapılıymış ve bu dertlinin ve yirmi üç bula-n emsalinin dertini müteşep hak ölçüsüle tetkikten geçirecektir.

EDERİ ROMAN

Yazan: Francis de Croisset

Korkulu rüyalarına giren deniz.. Göz-le-rini kapattı; Atınaya vardıkları zaman u-yandırdılar. Ömründe bu kadar rahat u-yku uyumamıştı.

Bütün gün tayyarede uyyordu. Aldığı damlaların verdiği bir sükûnet ve raha-vette yerinden kımıldamıyordu. Fakat bir yere vardıkları zaman hemen iniyor, bir araba veya taksiye binerek şehri baş-tan aşağıya geziyordu.

Beş gündür seyahat ediyordu. Her se-yi, her yeri birbirine karıştırıyordu. Tay-yare sabahın beşinde hareket ettiği için Bayan Turpin geceleri geziyor, gündüz-leri uyukluyordu.

Nihayet seyahatları son günü geldi. Od-rey'i tayyare meydanında, elinde bir dür-bün, heyecandan sararmış, kendisini bek-ler tasavvur ediyordu. Tayyareden iner inmez boynuna sarılacak:

— Allaha çok şükür.. Sağ salım gele-bildiniz!

Dünkü Lik maçları

Günün galipleri Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, İstan-bulspor, Kasımpaşa oldu..

Ankara at yarışlarının ilk gününde koşular sürprizli neticeler verdi

Lig maçlarına dün de Fener-bahçe ve Şeref stadlarında devam edildi ve bu müsabakalar umumi-yetle normal neticelerle kapandı.

Beden Terbiyesi Umum Müdür-lüğünün hakikaten garip bir kara-rile müesseselerde bulunan spor-cuların klüplerde oynamasının men'i yalnız Beykoz ve Beşiktaş klüplerini mutazarrır etmiş bul-uyordu. Bu karara uyarak Hak-ki Beşiktaşta, Bahadır da Beykoz takımında yer alamadılar. Yapı-lan müsabakalar neticesinde Fe-nerbahçe çok zayıf bir kadro ile Perayı 6 - 1, Galatasaray Vefayı güçlükle 1 - 0, Beşiktaş Süleyma-niye'yi 6 - 0, Kasımpaşa, Taksimi 3 - 0, İstanbulspor da Beykozu 2 - 0 yendiler.

Şimdi sırasile her iki stadta ya-pılan maçların tafsilatını verelim: Fener stadında:

Fenerbahçe — Pera

Saat tam iki..

Fakat her iki takım sahada gö-rünmüyor. Tribünleri saran bir dedikodu var. Herkes Fenerbahçe son hadiseler dolayısıyla takım çı-karamadığını söylüyor. Fakat bu dedikoduya çok kimseler inanmı-yor. Otuz yıllık Fenerbahçenin ta-kım çıkaramamasını akıllar almı-yor.

Dakikalar ilerliyor. Bu dediko-du kuvvet bulur gibi oluyor. Hâ-tâ takımlar sahada yok. Hakem, mütemadiyen düdük çalıyor. Ni-hayet takımları sahada görünüyor. Fenerliler zayıf bir kadro ile saha-da yer alıyorlar.

Cihat, Donuk Ömer, Naci, Le-bip, Zeynel, İbrahim, Aydın yok. Fenerliler zayıf Pera takımı karşı-sına şöyle bir kadro ile dizildiler: Murat — Faruk, Murat — Enis, Esat, Ali Rıza — Fikret, Naim, Me-lih, Turan, Cemil.

İzmirli Esadın idaresinde oyun başladı. Derhal hücumu geçen sa-rı lâcivertliler tutunacak bir va-ziyette olmaları Perayı derhal bir çember içine alarak Fikretin in-dirdiği toplardan istifade ederek üstüste iki gol kazandılar. Ve bu-nan sonra iki gol daha kaydeden sarı lâcivertliler, devreyi 4 - 0 galip bitirdiler.

İkinci devrede Fenerlilerin ya-ptığı iki gole, Perajılar ancak bir golle mukabele edebildiler. Maç ta bu suretle 6 - 1 Fenerbahçe-nin galibiyetle neticelendi.

Fenerbahçe takımı taraftarlarını selerinin karar ve sözüne olan it-i-madı sarsmış olur.

Öyle umuyoruz ki Maarif Ve-kâleti sabit bir fikre kapılıymış ve bu dertlinin ve yirmi üç bula-n emsalinin dertini müteşep hak ölçüsüle tetkikten geçirecektir.

tatmin eden bir oyun oynamadı. Maamafih bu şekilde bir takımdan esasen bundan fazla bir şey bek-lenemezdi. Peranın zaafıdır ki ken-dilerine bu neticeyi elde ettirdi.

GALATASARAY - Vefa

Fener stadında günün en mühtim maçı, Galatasaray — Vefa arasın-da oldu. Şazi Tezcanın idaresin-deki bu oyunda her iki takım şu kadrolarla sahada karşı karşıya geldiler.

GALATASARAY: Osman — Faruk, Salim — Mu-sa, Enver, İsmail — Gazanfer, A-rif, Mustafa, Eşfak, Mehmet Ali.

VEFA: Muvahhit — Hakki, Vahit — Süleyman, Lütfi, Şükrü — Ferdi, Fikret, Hakki, Hüseyin, Mustafa

Galatasaray rüzgârı arkasına al-dı ve oyuna Vefa başladı. İlk da-kikalar mütevazın geçiyor. Dakika-lar ilerliyor, fakat bu tevazun bozulmuyordu.

Karşılıklı hücumlar arasında bir hassa Vefa müdafaa hattının güzel oyununu görüyoruz. Her iki ka-lıci de muhakkak denecek gol teh-likleri atlattılar ve güzel kurtar-dılar.

Devre sonlarına doğru sağdan bir hücumda Mustafa, elle götür-düğü topu Vefa ağlarına taktı. Ha-kem evvelâ gol verdi. Fakat yan hakemin ikazı ile kararını değiştir-di ve maç ta bu suretle 1 - 0 Galatasarayın galibiyetle sona erdi.

ŞEREF STADINDA:

Kasımpaşa - Taksim

Şeref stadında ilk milli küme maçı Taksim — Kasımpaşa ara-sında olmuştur. Baştan nihayete (Devamı Sa: 4 Sü: 4 de)

Ramazan Musahabeleri

Cerci softanın mestî

Eski Ramazanlardan birin-den istifade olunarak pilâv hakkın-da methiyeler başladı.

Ağabası ne kudretli bir sanat-kârı da bildiğimiz pirinçten böy-le bir şaheser meydana getirmişti!

Nihayet, konağın müdâvimler-in, den bir zatın delâletile vekilharç-tan rica edilerek ağabası getiril-di ve bu meşhur pilâvın tarifi so-ruldu.

Bilmem kaç okka domates, bil-mem ne kadar erimiş Halep yağı, bilmem kaç baş soğan, bilmem kaç kepece tavuk suyu...

Ağabası pilâva kullandığı bütün bu malmeyiye sıralarken cer softa-sı dayanamıyarak ayağa kalktı, sö-zünü kesti ve hükmünü verdi:

— A Devletli ağabası hazret-leri, a benim velinimetim efendim. Bu derece mebzul malmeyi müte-nevvi ve muhtelif derunun-da, burada bulu-teremenin hâşâ huzuru âlilerin den, bu naçiz kulunuzun mes-tini de tabih buyursaydınız mü-tlak ve mutlak ol derece nefis olur-du!

Bu sözlerden sonra:

— Robert Lindston! diyerek kendisini tanıttı.

Bayan Turpin dikkatle delikanlının yüzüne baktı ve şöyle düşündü: — İskambillerde görünen kupa oğlamı.. Odrey'in sevdiği adam bu olacak.. Fa-kat biraz genç.. Endişe ile sordu:

— Odrey hasta filân değil ya?..

— Şimdi çok iyidir. Fakat mühim bir hastalık geçirdi.

Robert, Bayan Turpin'in her şeyi bil-diğini zannediyordu.

— Ne? Demek yavrucuk hasta oldu, öyle mi? Şimdi nerede? Beni nerede bek-liyor?

— Otomobile yarım saatlik bir yolu-muz var. (Gizli inci) ismini taşıyan bir Çin evinde oturuyor.

Bayan Turpin hayretle dinliyordu. Ro-bert devam etti:

— Vaziyet çok nazik olduğu için Sultan orada oturmasını müteşep gördü. Çün-kü...

— Çünkü ne?

— Çünkü Odrey Sultanın nişanlısıdır. Sultan, nişanlı.. Bütün bunlar ne de-mektir? Demek ki iskambil falının göster-diği kupa oğlamı bir taliandı.

Seyahat heyecanı yetmiyormuş gibi bir de neler işitiyordu!

(Arkası var)

GÜNDEM GÜNE

Kızılayı en az anamız kadar sevmeliyiz

Kızılay haftası şehrinde

5 ilkteşinde başlıyor.

Umumi harpte Galatasaray sesinde bir sergi açılmıştı. Bu se-gide büyük bir bilgi ve itina ile tanzım edilmiş olan ve şimdi kısmı Sultanahmetteki Sığır müzesinde bulunan maketler, harp barmalar, istatistikler, levhalar, tablolar ve daha bir çok malmeyi ziyaretçilere muhtelif hastahane salgın illetler, harpten mütevellit felâketler hakkında acı, fakir sarıh fikirler veriyordu. Serge-yer yer çok güzel tertip edilmiş dört beş edioramada da Kızılay'ın (o zaman Hilâliahmet) meş-hûr bir yangın veya bir fevzenin felâketzedelere, harp sahnesine yaralı kahramanlara şefkat ve yardım elini nasıl bir sürat ve ihtimam ile uzattığı tasvir olmuştur.

Bu felâketin meşum tahrifatı tasvirda daima o serginin ferah-tıcı diorama'ları halinde bulunduruldu.

Bulduk.

Kızılay, herhangi bir felâketin vatandaşların elemelerini ve rap-larını hafifletmeği mukadder bir şefkat ve ihtimam vasıtası ile dinmiş, her sızıya yetişen, her nilliyet uzanan bir eldir. Bir el ancak analarımızda varmış-mış, Kızılayı, en az, anamız kadar sevmeliyiz.

Uzaklardan, geçmiş günle-ri misaller aramaya lüzum yok. Şu günlerde Erciş felâketinde ve ne-yarın yarıngında Kızılayın felâket-zedelerin imdadına nasıl ko-nuğu ve yettiği henüz gözlerimize önündedir.

Hepimize düşen bir vazife ilkteşinde başlayacak hafta-silesile, eğer şimdiye kadar se-vmişsek, Kızılaya aza olmuştuk. Ta ki, bir ana eli kadar sevmiş olan bu elin acıları hafifletme-i müdamışlarında bizim de ma-fakat lüzumlu bir payımız ha-sun.

KÖR KADIN

İlaşe Müsteşar

Şarkta tetkik seyahatine çıktı

Ankara, 28 (Hususi) — İlaşe mü-teşarı Şefik Soyer bugün saat 10.30 Erzuruma müteveccihen hareket etmiştir. Müsteşarın bu seyahatına 10 gün sürecek ve şark müdahale-işine iştirak etmesi için yakındır. Kadar olacaktır. Müsteşar şark havalisinde Ankara ve İstan-bul'da bulunmak üzere seyahat et-mektedir. Kızılaya aza olmuştuk. Ta ki, bir ana eli kadar sevmiş olan bu elin acıları hafifletme-i müdamışlarında bizim de ma-fakat lüzumlu bir payımız ha-sun.

Ankara Futbol Ajansı istifası etti

Ankara, 28 (Hususi) — Ankara Futbol Ajansı Ferit Karşılı ile malum olmayan bir sebeple ajans-tan istifası etmiştir.

Mustafa ajan yine malum olan bir sebeple Beden Terbiyesi umum müdürlüğü tarafından ke-z ceza heyetine verilmiştir.

HERGÜN BİR YEMEK

Soğanlı yumurtalı

Ramazanda bilhassa çok sevilen bir yemektir. Geniş bir soğan hana halka halka soğan doğranmış, bir yemek kaşığı tereyağı ile, hafif ateşte soğanlar kızıl-rengi, dönmiye yüz tutmuş-kadar, kasıkla çevire çevire vurmali, Kır domateslerini suyunu çıkartarak, yumurtaları zerine döşemeli. Dilediğini, su-dar tuz ve biber serpmeli. Bu da su katarak kapagını kapat-malı ve pişmiye bırakmalı. Pişirildikten sonra, bir kasıkla, yumurtaları kırıp yuvalar açmalı. Yumurtaları kırıp üzerlerine biraz tuz ve biber ve çok az miktarda hardal saçmalı. Bu esnada soğan kat edip yumurtaların içine mamasına ya da rafadan soğan almasına, harcin birakmasına kalmasına meydan bırakmamalı. Tam kararında pişince salıncı tepsten alıp sıcak sıcak yemeli. Yumurtaları kırırken su koymak zarurati-sil olduğu takdirde daima suyu kullanmayı ve lezzetli ması için soğanı bolca doğrat-malı bilhassa unutmamalıdır.

Harp vaziyeti

Aman-Sovyet cephesinde harp

Yazan: İhsan BORAN

Şark cephesinde Kiyef meydanı muharebesi bitti. Bu muharebenin sonuçları şunlardır:

1 - Almanlara göre Kiyef şarkın en küçük Rus birliği bile itaata emrederken kurtulmadı. Almanlara göre 665 bin kişidir. Ruslara göre Mareşal Budeniy, ordusunu dörtte üçünü kurtarmıştır.

2 - Almanların harbin başında hedefi vardı. Kiyef, Leningrad, Moskova, Kiyef, harbin ilk gününde itibaren 90 gün sonra Almanlar eline geçmiştir.

3 - Şarkı Ukraynanın en kuvvetli müdafaa hattı olan Dinyeper nehri Alman ordusu tarafından alınmıştır.

4 - Şarkı Ukrayna ve Kırım Al. yarımadasına maruz kalmıştır.

5 - Ruslar kat'i müdafaa için Don nehri sol sahiline kasırları ve köyleri mecbur kalacaklardır.

6 - Alman orduları kuşa kadar ilerleyebilirler. Dinyeper 6. Alman ordularının Dinyeper ile Kiyef arasındaki sahalarda ki. Kiyef cephesindeki Alman ordularının Kiyef'ten Kiyef'e kadar yani iki ay tevkiif edilmiş ordularının Dinyeper ile Kiyef arasındaki sahalarda ki. Kiyef cephesindeki Alman ordularının Kiyef'ten Kiyef'e kadar yani iki ay tevkiif edilmiş ordularının Dinyeper ile Kiyef arasındaki sahalarda ki.

7 - Almanlar hava kuvvetleri Karadenizden Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

8 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

9 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

10 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

11 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

12 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

13 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

14 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

15 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

16 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

17 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

18 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

19 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

20 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

21 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

22 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

23 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

24 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

25 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

26 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

27 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

28 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

29 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

30 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

31 - Kırım yarımadasının işgalinde Rus donanmasını imha edebilecekler. Kafkasya, İran - Moskova muvassale olan Almanlar Karadenizden de muvassale için istifade edebilecekler.

TARİHTE BİR ADAM

İngilizlerin Hitleri

Bu Devrin hikâyesi

Evet, İngilizlerin de bir Hitleri vardı. Bu adam, İngilizlerin başka milletlerden üstün olduğuna ve Amerikayı geri almalara, dünyaya hakim olmalara lüzum olduğuna inanıyordu. Yalnız maksadına toplu, tüfekle değil, İngiliz kültürünü her tarafa hakim kılma suretiyle erişmek emelinde idi.

Bu çok haris İngilizin adı, Cecil Rhodes (Sesil Rods okunur). Kendisi demir gibi iradesi, her tuttuğu koparması ve eşsiz bir akıncı ruhu, huna sahip olması bakımından tanınmaya değer. Görüş ufukları, uğraşları, ugraşmaları birbirinden ayırdetmeyen barm kanunları ve diploma avı ile tahdide uğrayan gençlerin avı Sesil Rods yakından tanıdı. Zaten Rods, bu yurdu az zamanda ilerletmek için bu nevi akıncı ruhuna, bu nevi iradeye çok ihtiyacımız var.

Sesil Rods; dünya yüzünde zenginlik, nüfus, mevki bakımından en ileri mertebelere yükselen adamlardan biridir. Bu muvaffakiyetini yalnız kendisi iradesine borçludur. Kimse elinden tutmamış, kimseden yardım istememiştir. Aksine olarak verem, ölüm hiçbir zaman yakasını bırakmamıştır.

5 Temmuz 1853 senesinde bir İngiliz köyü papasının bir oğlu doğmuştur. Bu papasın sekiz oğlu daha vardı. Hastalıklı bir bünne ile dünyaya gelen dokuzuncusu, Sesil adını koydu ve bunu da diğer oğulları gibi köy papası olarak yetiştirmeye karar verildi. Papasın cedleri çoban, çiftçi, küçük san'atkar gibi doğduğu yerde ölmeğe gaye bilen basit görüşlü insanlardı. Fakat bu köy papası ile karısının birleşmesinden kimbilir ne gibi hayat tohumları fıskırdı ki dokuz oğlan çocukları hiçbir köyde yaşamaya göze almadı. Herbiri akıncı sıfatıyla İngiliz imparatorluğunun birer vahşi köşesine dağıldı, kendine göre feyiz ve umran yarattı.

Sesil, on altı yaşında mektepten ayrıldı. Veremli idi. Doktorlar uzun zaman yaşayacağına ihtimal vermiyorlardı. Bu zayıf bünnyedeki demir gibi iradenin ne gibi bir baka azını doğurabileceğini hesaba koymuyorlardı.

Sesil, cenubi Afrikada Nalanda pamuk yetiştirmekle meşgul olan kardeşi Herbertin yanına gitti, orada beş yüz dönümlük kadar bir parça toprak edindi. Pamuk yetiştirmeye koyularak tecrübesizliğine rağmen para kazandı.

O sıralarda Kimberle elmas madenleri keşfedildi. Sesil kazma küreğini sırtlayarak ve bir iki klasik muharririn eserle bir eski Yunanca lügatini koşturarak alarak oraya gitti. Bir yer satın aldı. Elmas aramağa başladı. Haftada yüz İngiliz lirası kadar kıymetle elmas çıkarıyordu. Fakat bir taraftan da veremli ilerliyor, kalbinde de şiddetli ağrıları duyuyordu. Elmas madenini bir dostuna emanet ederek İngiltere'ye gitti. Kendi kazandığı para ile Oxford üniversitesinde tahsile koyuldu, kardeşinin en büyük emeline kavuştu.

Sesil Rods, Oxfordda yirmi yaşında bir talebe iken ideallerini şöyle bir

program haline koydu:

«Veremin ve kalb hastalığının tehdi ettiği hayatımı Britanya imparatorluğunun genişlemesine ve bütün dünyanın Britanya idaresi altına girmesine vakfediyorum. Amerikayı a-

— Senin gibi büyük bir adamın büyük bahçeli bir evi olmalı, derler. — Peki cevabını verir.

İçinde tabii göller, dağlar bulunan bütün bir sahaya ev ve bahçe haline koyar. Bunasını evvel İngiliz şairlerinin rahat rahat ilham alıp yazı yazmasına tahsis eder ki, Kipling her se ne buraya gelmiş, kıyı geçirmiş, en kıymetli şairlerini burada yazmıştır. Sonra burasının cenubi Afrika itihadi bağımsızlık kamet yeri olması için bir vasiyetname yazor. Vasiyetname yazıldığı sırada cenubi Afrika itihadi yoktu. Bundan tam sekiz sene sonra kurulabilmiştir.

Rods 34 yaşında iken eski doktorunu ziyareet eder. Doktor hayretle der ki:

— Fennen senin on sene evvel ölmen lazımdı. Yaşaman tabiatın hükümlerine aykırıdır.

Rods şu cevabı verir:

— Ölüm; bir adamın ideallerini kaybetmesidir. İdeallerimin konuşulduğu benî hayata bağlamış, yaşattırır.

Bugün Sesil Rods'un braktığı servetle türlü türlü içtimai işler yapıyor, her sene yüzlerce İngiliz, Avusturalya, Amerikalı, Kanadalı genç mübadele şeklinde birbirlerinin memleketinde tahsil görüyor.

Bu garip adamın kendi hesabına duyduğu yegâne zaf, gelecek nesiller tarafından hatırlanmak emeli ve istilâdır. Bunun için mezarını hiç ortadan kalkmayacak şekilde kayalar arasında yaptırmıştır. Bir gün Lord Milner kendisine şu suali sorar:

— İnsanların seni kaç sene hatırlayacağını sanıyorsun.

Rods tereddüt etmeden cevap verir:

— En az dört bin sene...

Böyle bir veremli adam nasıl memleketler kurdu, kendi kesesinden nasıl demiryolları yaptı, bütün bir kıtayı nasıl imar etti? Bütün bir hayatı yurduna ait bir ideale nasıl hiç gevşemeyiz bir feragatle vakfedebildi?

Hep, hep demir gibi iradesi ve yurt sevgisinin biricik zevk menbaı tamı ması sayesindedir.

İtiraf edeyim: Bugünkü zehir hayatımız içinden Sesil Rods tipinde akıncı ruhlu gençler yetişeceğini hiç bir zaman ümit etmedim. Fakat köy lüzumları arasında evet... Sesil Rods da bir köylü değil miydi?

Bir Amerikan muharriri yazıyor:

(Başı 1 incide)

memleket, Sovyetler Birliğine ancak sembolik bir yardımda bulunabilirler. Her iki memleketin mümessilleri şimdi ölmeğe üzere bulunan bir hastanın başı ucunda ki hekimler gibi Moskova'da bulunduktadırlar. Fakat «şirina» e dilecek olan bir miktarda harp malzemesi kuvveti tükenen hastayı ölmekten kurtaramaz. Almanlar bir acemi ile oynayan bir satrancı gamiyonu gibi metodu ve sistemleri bir surette muvaffakiyetler kazanmaktadırlar. Leningrad, ağır, fakat emin bir surette boğulmaktadır...

— Bakınız, dedi, şu karşı duvara gömülü kabartma fil resmini görüyor musunuz? İşte gizli göz bu tablonun altındadır. Filin vücudu çeviz ağacıdan, dışı deri hakiki fildisindir. Geliniz... Üstteki dişi kendime doğru çekiyorum... Bakınız... Alt gerçeğe deri delik ağıdır... Anahtar bu deliktir... İşte çikarıyorum... Şimdi alttaki dişi kendime doğru çekiyorum... Görüyor musunuz, duvara gömülü zannedilen tablo ağır ağır hareket ediyor ve bir dolap kapığı gibi açılıyor... İşte gizli göz meydana çıktı.

Necdet Sırçözen gizli gözü açtı, kapadı, dikteletti muayene etti, sonra anahtarı yerine koydu, filin dışı deri bastı, delik kapandı ve tablo duvara gömüldü. Necdet tablonun önünde yeri, sonra bütün odayı muayene etti, tekrar tablonun yanına döndü, oradan dört bir tarafa göz gezdirdi ve gülümseyerek:

— Hırsız en ufak bir iz, bir emare bırakmamış. Tablonun bulunduğu bu kısmın dışından görünmesi kabil değil. Çünkül kocanız... Herhalde kocanızı yaptırı bu evi değil mi? Evet, kocanız, tablonun bulunduğu bu tarafa hususi bir maksatla pencere yaptırmış... Ondan amud olarak gelen evin yan cephesinden burası görülemez... Bununla beraber süslü gece yarısından evvel size veya polise teslim edeceğim.

— Sahi mi söylüyorsunuz?

— Evet, yalnız siz avukat Ferdi Haker'i, yani benî aşkım yemeyine davet etmiş olunuz, bu davetten de bir vesile ile ev halkını haberdar ediniz ve geldiniz zaman benî onlara takdim ediniz. (Arkası var)

— Göz zorlanmış veya kurumuş mu?

— Hayır, herhalde anahtarın sakladığını keşfetmiş, açılmış ve tekrar kapatılmış.

— Bu gizli gözü sizden başka bir bilen?

— Hiç kimsede. Tabii, bu sırı bera, berinde götüren merhum kocam mıdır.

— Teşekkür ederim, şimdilik bu kadar kafi. Ha... Pardon, yatak odasında telefon var mı?

— Evet, var.

— Şu halde isimiz kolaylaştı. Siz eve döndükten biraz sonra, güya odanızdaki telefon bozulmuş ta müraacat etmişsiniz gibi telefonunuzu tamire geleceğim. O zaman bana gizli gözü gösterirsiniz. Bazen müclimin düşürdüğü veya unuttuğu en ufak bir şey en mühim bir ipucu olur.

Bir saat sonra Sıdika, geleceği ken, disine evvelden haber verilmiş olan telefon idaresinin tamircisini bayanın yatak odasına çıkardı. Necdet Sırçözen üstüne mavi bir tulum geçirmiş, boynuna bir alet torbası asmıştı. Ev sahibi, Necdetle yalnız kalınca:

— Necdet, Necdetle yalnız kalınca:

— Necdet, Necdetle yalnız kalınca:

SON HABERLER

Atatürkün anıt kabri

Ankara, 28 (Telefonia) — Millî kahraman Atatürk'e yapılacak olan anıt kabir için açılan beynelmîl müsabaka 29 İkteşinde nihayet bula. caktır. Öğrenildiğine göre birçok yer li ve yabancı sanatkarlar Atatürkün anıt kabri için müsabakaya iştirak etmişler ve hazırladıkları eserleri Cümhuriyet Halk Partisi Genel sekreterliğine göndermeğe başlamışlardır. 29 İkteşinden itibaren, anıt kabrin yapılması işi ile meşgul olan komite toplanacak ve gönderilen eserleri tetkike başlayacaktır. Eseri muvafık bulunan sanatkara 90 bin lira mükâfat verilecek ve derhal anıt kabrin yapılmasına başlanacaktır. Diğer taraftan anıt kabrin yapılacağı Rasit tepenin tesviye turabinesine başlanmış ve tepede bulunan birkaç ev ve apartman yıkılmak üzere satın alınmıştır.

Rods 34 yaşında iken eski doktorunu ziyareet eder. Doktor hayretle der ki:

— Fennen senin on sene evvel ölmen lazımdı. Yaşaman tabiatın hükümlerine aykırıdır.

Rods şu cevabı verir:

— Ölüm; bir adamın ideallerini kaybetmesidir. İdeallerimin konuşulduğu benî hayata bağlamış, yaşattırır.

Bugün Sesil Rods'un braktığı servetle türlü türlü içtimai işler yapıyor, her sene yüzlerce İngiliz, Avusturalya, Amerikalı, Kanadalı genç mübadele şeklinde birbirlerinin memleketinde tahsil görüyor.

Bu garip adamın kendi hesabına duyduğu yegâne zaf, gelecek nesiller tarafından hatırlanmak emeli ve istilâdır. Bunun için mezarını hiç ortadan kalkmayacak şekilde kayalar arasında yaptırmıştır. Bir gün Lord Milner kendisine şu suali sorar:

— İnsanların seni kaç sene hatırlayacağını sanıyorsun.

Rods tereddüt etmeden cevap verir:

— En az dört bin sene...

Böyle bir veremli adam nasıl memleketler kurdu, kendi kesesinden nasıl demiryolları yaptı, bütün bir kıtayı nasıl imar etti? Bütün bir hayatı yurduna ait bir ideale nasıl hiç gevşemeyiz bir feragatle vakfedebildi?

Hep, hep demir gibi iradesi ve yurt sevgisinin biricik zevk menbaı tamı ması sayesindedir.

İtiraf edeyim: Bugünkü zehir hayatımız içinden Sesil Rods tipinde akıncı ruhlu gençler yetişeceğini hiç bir zaman ümit etmedim. Fakat köy lüzumları arasında evet... Sesil Rods da bir köylü değil miydi?

Meb'usluk ve hocalık

(Başı 1 incide)

Fakat diğer taraftan ilim rütbesi de erinmesi belki de daha güç bir mânevî imtiyazdır. İşte uzun senelerdenberi memleketin fikir hayatında saygı ve mevki kazanan kıymetli vatandaşlardan bir grup, bu ikisi arasında tercih mevkine düşünce, içlerinden birinin olsun mânevî imtiyaz tarafına eluzatma. sını gönül isterdi.

Denilecek ki mebusluk ilmi araştırılmaları mâni midir? Eğer yal nız bir gelir membaı diye karşılarsak hakiki vazifeleri ihmalde uğrayacaksa mâni değildir. Fakat bu vazifeler günü gününe canla, başla görülecekse mânidir, Siyaset işleri ne kadar geniş bir ufuk için de çevrilirse çevrilsin, kısa vâdeli bir iş, Hâdiselerin icaplarına göre gününe uymayı icap ettirir. Halbuki bilgi mesleği, zaman ve mekân itibarile hudut tanımayan, günlük hâdiselerin tesirinden tecerrüdü faydalı kılan bir iştir. Bu iki meslek, görüş zaviyelerinin bambaşka yollardan ayar edilmemesi ihtiyacı gösterir. İkinisinden hakkı verilmeğe şartile beraberce yürüyemez.

Bu meselede dikkati işgal etmesi icap eden taraf, filân veya falan zatın kendi hususi mesleği hakkında verdiği karar değildir. Asıl esas daha şudur: Muhitte revacı olan içtimai kıymetler acaba ne mahiyette seylerdir? İstisnalar hariç olmak üzere insanların çoğu, muayyen bir zamanda revaç halinde bulunan kıymetlere doğru gitmeğe meylederler. İstisnalar ve uğraşılrsa fedakârlık ve feragat te revaç halinde bir kıymet haline yükseltilebilir. Hele Türk milletinin buna müstesna bir istidadı vardır.

Günün hay ve buzu içinde şu hakikat belki de bazan gözümüzden kaçıyor: Bir milletin muayyen bir devirdeki hâkim vasıfları, revaç halindeki içtimai kıymet ve ideallere sıkı sıkıya bağludur. Bu ideallerin, feragati zevk taniyacak surette inkışaf etmesine bekçi olmak, milletin en esaslı endişelerinden biri olmalıdır. Çünkü bir milleti yaşatan mânevî gıda fertlerinin hepsinin değilse bile hiç olmazsa bir kısmının feragati en yüksek kıymet bilecek meyl ve seciyede olmalıdır.

Ahmet Emin YALMAN

(Başı 1 incide)

Fakat diğer taraftan ilim rütbesi de erinmesi belki de daha güç bir mânevî imtiyazdır. İşte uzun senelerdenberi memleketin fikir hayatında saygı ve mevki kazanan kıymetli vatandaşlardan bir grup, bu ikisi arasında tercih mevkine düşünce, içlerinden birinin olsun mânevî imtiyaz tarafına eluzatma. sını gönül isterdi.

Denilecek ki mebusluk ilmi araştırılmaları mâni midir? Eğer yal nız bir gelir membaı diye karşılarsak hakiki vazifeleri ihmalde uğrayacaksa mâni değildir. Fakat bu vazifeler günü gününe canla, başla görülecekse mânidir, Siyaset işleri ne kadar geniş bir ufuk için de çevrilirse çevrilsin, kısa vâdeli bir iş, Hâdiselerin icaplarına göre gününe uymayı icap ettirir. Halbuki bilgi mesleği, zaman ve mekân itibarile hudut tanımayan, günlük hâdiselerin tesirinden tecerrüdü faydalı kılan bir iştir. Bu iki meslek, görüş zaviyelerinin bambaşka yollardan ayar edilmemesi ihtiyacı gösterir. İkinisinden hakkı verilmeğe şartile beraberce yürüyemez.

Bu meselede dikkati işgal etmesi icap eden taraf, filân veya falan zatın kendi hususi mesleği hakkında verdiği karar değildir. Asıl esas daha şudur: Muhitte revacı olan içtimai kıymetler acaba ne mahiyette seylerdir? İstisnalar hariç olmak üzere insanların çoğu, muayyen bir zamanda revaç halinde bulunan kıymetlere doğru gitmeğe meylederler. İstisnalar ve uğraşılrsa fedakârlık ve feragat te revaç halinde bir kıymet haline yükseltilebilir. Hele Türk milletinin buna müstesna bir istidadı vardır.

Günün hay ve buzu içinde şu hakikat belki de bazan gözümüzden kaçıyor: Bir milletin muayyen bir devirdeki hâkim vasıfları, revaç halindeki içtimai kıymet ve ideallere sıkı sıkıya bağludur. Bu ideallerin, feragati zevk taniyacak surette inkışaf etmesine bekçi olmak, milletin en esaslı endişelerinden biri olmalıdır. Çünkü bir milleti yaşatan mânevî gıda fertlerinin hepsinin değilse bile hiç olmazsa bir kısmının feragati en yüksek kıymet bilecek meyl ve seciyede olmalıdır.

Ahmet Emin YALMAN

(Başı 1 incide)

Fakat diğer taraftan ilim rütbesi de erinmesi belki de daha güç bir mânevî imtiyazdır. İşte uzun senelerdenberi memleketin fikir hayatında saygı ve mevki kazanan kıymetli vatandaşlardan bir grup, bu ikisi arasında tercih mevkine düşünce, içlerinden birinin olsun mânevî imtiyaz tarafına eluzatma. sını gönül isterdi.

Denilecek ki mebusluk ilmi araştırılmaları mâni midir? Eğer yal nız bir gelir membaı diye karşılarsak hakiki vazifeleri ihmalde uğrayacaksa mâni değildir. Fakat bu vazifeler günü gününe canla, başla görülecekse mânidir, Siyaset işleri ne kadar geniş bir ufuk için de çevrilirse çevrilsin, kısa vâdeli bir iş, Hâdiselerin icaplarına göre gününe uymayı icap ettirir. Halbuki bilgi mesleği, zaman ve mekân itibarile hudut tanımayan, günlük hâdiselerin tesirinden tecerrüdü faydalı kılan bir iştir. Bu iki meslek, görüş zaviyelerinin bambaşka yollardan ayar edilmemesi ihtiyacı gösterir. İkinisinden hakkı verilmeğe şartile beraberce yürüyemez.

Bu meselede dikkati işgal etmesi icap eden taraf, filân veya falan zatın kendi hususi mesleği hakkında verdiği karar değildir. Asıl esas daha şudur: Muhitte revacı olan içtimai kıymetler acaba ne mahiyette seylerdir? İstisnalar hariç olmak üzere insanların çoğu, muayyen bir zamanda revaç halinde bulunan kıymetlere doğru gitmeğe meylederler. İstisnalar ve uğraşılrsa fedakârlık ve feragat te revaç halinde bir kıymet haline yükseltilebilir. Hele Türk milletinin buna müstesna bir istidadı vardır.

Günün hay ve buzu içinde şu hakikat belki de bazan gözümüzden kaçıyor: Bir milletin muayyen bir devirdeki hâkim vasıfları, revaç halindeki içtimai kıymet ve ideallere sıkı sıkıya bağludur. Bu ideallerin, feragati zevk taniyacak surette inkışaf etmesine bekçi olmak, milletin en esaslı endişelerinden biri olmalıdır. Çünkü bir milleti yaşatan mânevî gıda fertlerinin hepsinin değilse bile hiç olmazsa bir kısmının feragati en yüksek kıymet bilecek meyl ve seciyede olmalıdır.

Ahmet Emin YALMAN

(Başı 1 incide)

Fakat diğer taraftan ilim rütbesi de erinmesi belki de daha güç bir mânevî imtiyazdır. İşte uzun senelerdenberi memleketin fikir hayatında saygı ve mevki kazanan kıymetli vatandaşlardan bir grup, bu ikisi arasında tercih mevkine düşünce, içlerinden birinin olsun mânevî imtiyaz tarafına eluzatma. sını gönül isterdi.

Denilecek ki mebusluk ilmi araştırılmaları mâni midir? Eğer yal nız bir gelir membaı diye karşılarsak hakiki vazifeleri ihmalde uğrayacaksa mâni değildir. Fakat bu vazifeler günü gününe canla, başla görülecekse mânidir, Siyaset işleri ne kadar geniş bir ufuk için de çevrilirse çevrilsin, kısa vâdeli bir iş, Hâdiselerin icaplarına göre gününe uymayı icap ettirir. Halbuki bilgi mesleği, zaman ve mekân itibarile hudut tanımayan, günlük hâdiselerin tesirinden tecerrüdü faydalı kılan bir iştir. Bu iki meslek, görüş zaviyelerinin bambaşka yollardan ayar edilmemesi ihtiyacı gösterir. İkinisinden hakkı verilmeğe şartile beraberce yürüyemez.

İSVEÇ

Yeni nizama razı ama harbe yaklaşmıyor

Stokholm, 28 (A.A.) — İsveç maarif nazırı M. Bagge söylediği bir nutukta demiştir ki:

İsveç siyasetinin esası, büyük devletler arasındaki harbe memleketin sürüklenmesine mani olmaktır. Kitamızın yeni nizamına karşı kayıtsız ve idraksız değiliz. Daha iyi bir vaziyetin kurulmasına bütün kuvvetimizle yardım etmeğe hazırız. Fakat komşularımızla olan münasebetlerimiz bile bizi şu veya bu tarafın yanında harbe sürüklenmesi lazımdır.

Stokholm, 28 (A.A.) — İsveç maarif nazırı M. Bagge söylediği bir nutukta demiştir ki:

İsveç siyasetinin esası, büyük devletler arasındaki harbe memleketin sürüklenmesine mani olmaktır. Kitamızın yeni nizamına karşı kayıtsız ve idraksız değiliz. Daha iyi bir vaziyetin kurulmasına bütün kuvvetimizle yardım etmeğe hazırız. Fakat komşularımızla olan münasebetlerimiz bile bizi şu veya bu tarafın yanında harbe sürüklenmesi lazımdır.

Stokholm, 28 (A.A.) — İsveç maarif nazırı M. Bagge söylediği bir nutukta demiştir ki:

İsveç siyasetinin esası, büyük devletler arasındaki harbe memleketin sürüklenmesine mani olmaktır. Kitamızın yeni nizamına karşı kayıtsız ve idraksız değiliz. Daha iyi bir vaziyetin kurulmasına bütün kuvvetimizle yardım etmeğe hazırız. Fakat komşularımızla olan münasebetlerimiz bile bizi şu veya bu tarafın yanında harbe sürüklenmesi lazımdır.

Stokholm, 28 (A.A.) — İsveç maarif nazırı M. Bagge söylediği bir nutukta demiştir ki:

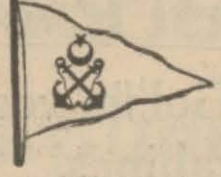
İsveç siyasetinin esası, büyük devletler arasındaki harbe memleketin sürüklenmesine mani olmaktır. Kitamızın yeni nizamına karşı kayıtsız ve idraksız değiliz. Daha iyi bir vaziyetin kurulmasına bütün kuvvetimizle yardım etmeğe hazırız. Fakat komşularımızla olan münasebetlerimiz bile bizi şu veya bu tarafın yanında harbe sürüklenmesi lazımdır.

Stokholm, 28 (A.A.) — İsveç maarif nazırı M. Bagge söylediği bir nutukta demiştir ki:

İsveç siyasetinin esası, büyük devletler arasındaki harbe memleketin sürüklenmesine mani olmaktır. Kitamızın yeni nizamına karşı kayıtsız ve idraksız değiliz. Daha iyi bir vaziyetin kurulmasına bütün kuvvetimizle yardım etmeğe hazırız. Fakat komşularımızla olan münasebetlerimiz bile bizi şu veya bu tarafın yanında harbe sürüklenmesi lazımdır.

Stokholm, 28 (A.A.) — İsveç maarif nazırı M. Bagge söylediği bir nutukta demiştir ki:

İsveç siyasetinin esası, büyük devletler arasındaki harbe memleketin sürüklenmesine mani olmaktır. Kitamızın yeni nizamına karşı kayıtsız ve idraksız değiliz. Daha iyi bir vaziyetin kurulmasına bütün kuvvetimizle yardım etmeğe hazırız. Fakat komşularımızla olan münasebetlerimiz bile bizi şu veya bu tarafın yanında harbe sürüklenmesi lazımdır.

Devlet Denizyolları İşletmesi İlanları 29 EYLÜLDEN 6 BİRİNCİTEŞRİNE Kadar

Muhtelif Hatlara Kalkacak Vapurların İsimleri
Kalkış Gün ve Saatleri ve Kalkacakları Rıhtımlar

Karadeniz hattına	— Pazartesi 17 de (Güneysu), Perşembe 17 de (Erzurum), Galata rıhtımın.
Bartın hattına	— Cumartesi 18 de (Anafarta), Sirkeci rıhtımından. (İşari ahire kadar haftada bir posta yapılacaktır. İneboluya kadar gidecek olan bu posta gidis ve dönüşte Akcakocaya uğrıyacaktır.)
İzmit hattına	— Perşembe 8 de (Bartın), Tophane rıhtımından. NOT: Yalnız bu haftaya mahsus olmak üzere 30/9/41 Salı günkü posta yapılmıyacaktır.)
Mudanya hattına	— Salı, Perşembe ve Cumartesi 9 da (Çanakale), Pazar 8 de (Marakaz). Postalar Galata rıhtımından kalkarlar. (NOT: Salı, Perşembe ve Cumartesi günleri esas postalara ilâveten saat 10 da Galata rıhtımından ilâveten birer vapur kaldırılacaktır. İlâve vapurlar aynı gün Mudanyadan 16.30 da İstanbula döneceklerdir. Bu suret le Mudanyadan İstanbula her gün vapur vardır.)
Bandırma hattına	— Pazartesi, Salı, Çarşamba ve Cuma 8 de (Marakaz), Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Konya), Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Seyyar), Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Bartın), Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 12 de (Ülgen), Cumartesi 12 de (Saadet) Sirkeci rıhtımından.
İzmir birinci sürat	— Pazar 16 da (Tırhan), Galata rıhtımından.
İzmir ikinci sürat	— Perşembe 13 de (Kadeş), Galata rıhtımından.

NOT: 30 Eylül 941 Salı gününden itibaren İzmir Fuarı münasebetile yapılmakta olan ilâve sürat postası kaldırılmıştır.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	— Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında 42362
Galata Şube Acenteliği	— Galata rıhtımı, Mmtaka Liman Reisliği binası altında 40133
Sirkeci Şube Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu Salonu 22740 (8884)

ERKEK KIZ Yeni Nesil HUSUSİ İLK OKUL

Yeni binaya nakletmiştir. Bol ışıklı sınıflar, en yeni tedris usulü, Fransızca tedrisat bilhassa yuva kısmında azami ve itina ve yenilik.

NURUOSMANIYE CADDESİ No. 67

SERBEST SÜTÜN

Muamele vergisinin sakat tarafları

Bunları tashih için müsbet bir kaç düşünce

Son senelerin iktisadi sarsıntıları birçok yeni formüller ve kanunî şekiller yaratmıştır. Küçük, büyük bütün sanayi teşekküllerini alâkalarından muamele vergisinin bunlar arasında da belli başlı bir yeri vardır. Her memleketin iktisadi bûnyesine göre bütçede müvazene temin edecek vergi kaynakları aranır. Bu arada muamele vergisi ilk defa Almanya'da büyük zaruretiler karşısında doğmuş bir hâmlerdir. Sonraları bu usul diğer bazı memleketlerde aynen kopya edilmiştir. Ancak, Almanlar bu vergiyi yarı, tirken sanayide karışıklığa yer bırakmamak için bazı kayıtlar da koymuşlardır. Bu cümleden olarak sanayii muhtelif kısımlara ayırmışlar, yeni tesisleri himaye etmişler, sermaye hadleri koymuşlar ve küçük sanayinin ağır sanayi kudretinin tazyiki karşısında ezilmemesine bilhassa dikkat etmişlerdir.

Muamele vergisi memleketimizde de kabul ve tatbik sahasına geçmiş bulunmaktadır. Verginin tesisinden beri bu mevzu büyük ve küçük sanayi arasında uzun ihtilafları mucip olmuş ve vergi birkaç defa tadiller, ilâve ve muhtelif safhalar geçirdikten sonra 3543 sayılı kanunla da bu vazın bir katıyet kesbetmiş ve bu, na bu defa fevkalâde ahval karşısında bazı zeyil ve ilâveler de yapılmıştır. Bugün büyük ve küçük sanayi erbabi pek az istisnalarla bu mükelleflerinin altına giriyor. Verginin tatbiki mükellefleri mükellefleri hayli düşündürmektedir. Çünkü bir defa geniş bir kadro ile idare edilen bir fabrika ile mahdut kadrolu imalatthane veya müesseseyi aynı şekilde defter tutmaya mecbur ediyor. Küçük iş yerleri esasen pek mahdut olan kazançlarından bir kısmını bu işlerin muntazam surette çevrilmesi için sarfetmeye mecburdur. Tutacağı bir kâtiye bugünkü hayat şartları karşısında senede en az

yedi, sekiz yüz lira ücret vermeden e, demez. Halbuki öyle mükellefler var ki, yazhanesi, defteri, kitabı sadece kendi kafasıdır. Yine öyle mükellefler tanıyoruz ki; atelyesinden uzakla, şamaz. Günlük işini defterine geçirmiycek kadar bu işlerin bigânesidir, Diyorlar ki:

— Hükûmet bugüne kadar bizi maktû vergi esasına bağlamıştı. Verdiğimiz parayı biliyor ve her ayın iki mahzuru doğrutabilir: Ya isimizin birkaç saatimizi feda ederek vergimizi götürüp veriyorduk. Halbuki bu gün defter tutmağa mecburuz. Bu hal iki mahzuru doğrutabilir. Ya isimizin başından ayrılarak bu işlerle meşgul olacağız ki o zaman iş üzerindeki mürakabemiz azalarak verim düşecek, kalite bozulacaktır. Yahu bu işlere hakkı vakıf birisini oturtup çalıştıracağız. Böyle dahi yapacak yine mürakabeden hâli kalamıyacağız. Çünkü her hangi bir hatanın ilerde bize getireceği mesuliyetlerden endişe duyacağız. Biz dün kadar vergimize esas olan matrahın bir ve hattâ birkaç mislini bile tediyeye hazırız. Bu suret le hem kafamız sakin, hem isimiz salim olur.

Bundan başka düşünülecek bir vaziyet daha var: Aynı maddeyi iki müesseseye ayırıp piyasaya arz etmektedi. Yalnız bunlardan biri hem mal imal eder, hem ambalajlar, hem de markası altında satış yaptığı için vergiye tâbi tutulur. Diğer sadece imal edici, marka sahibi değildir. Makine ve işçi adedi ise müsaittir. Bu itibarla imalci ve ambalajcı olmadıkları için ya vergiden muafur, ya sadece maktû vergiye tâbidir.

Bir başka mütteebbis bu gibi müesseselerin iptidai maddesini gönderir, bir iki kuruş imal ücretine ham maddesi istediği şekle inkılâp ettirir, az masraflı bir imal ile elde ettiği bu maktû maddeyi, kanunun bu bapındaki hükümlerinden istifade ederek, is-

tediği kadar el ve hattâ makine kuvveti kullanarak bunları tûp, tenek, mukavva kutu, şişe paket ve emsali kâğırlara doldurmak suretile ambalajlar, markasını koyar, firması altında satış yapar istediği kadar da işi istihdam ettiği halde muamele vergisine tâbi tutulmaz.

Birincisi gerek imal masrafları, gerek makine amortismanları, gerekse muamele vergisinin maliyet fiyatına ister istemez yaptığı zamlar karşısında aynı maddeyi 5 kuruşa satabilirken ve her gün için içinde daha dikkatli daha titiz davranmağa mecbur kalırken ve daima gafletle yapacağı bir hatanın mesuliyet endişeleri ile ezilir, kıvrınırken diğer bu had ve kayıtlardan kendisini kurtarmış olmasi dolayısıyla ve tabiatile maliyetini düşürmekte aynı malı 4 kuruşa satmakta bir zarar görmez.

Bu hal meşru sayılmıyacak bir rekabet doğrutmakta ve hakiki mütteebbis ve küçük sermayede olarak zarar vermektedir. Böyle olduktan sonra rekabet edememek vaziyeti karşısında hakiki imalcinin işi muvazaa dökmeye ve gayri meşru vasıtalarla baş vurmaları her zaman mümkün ve makûmdur.

Binaenaleyh bu karışık safhalar karşısında akla en yakın gelen fikir şu oluyor:

1 — Matrahları ve iş hacimleri esasen maktû olan iş yerlerini birçok külfetlerden kurtarmış ve devlet hâlinesini türlü muvazaa oyunları ve kaçaklıktan korumuş olmak için bütün sanayii eğer bu kabil değilse veya mahzurlu ise eski kanunun 5 beygir 10 ameleye kadar olan küçük sanayii maktû vergiye rapetmek.

2 — Gerek haricetle ithal edilen gerekse memleketimizde istihsal edilen ve muamele vergisi karşılığı içersine giren iptidai, mamul, nim mamul mallardan topluca ve bir kalemede vergi-

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRIP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.

İleabında günde 3 kase alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

DOKTOR ÇİPRUT

Cildiye ve Zühreviye Mütahhasası Beyoğlu Yerli Mâhlar Pazarı karşısında Posta binası karşısında Meymenet apartmanı
Tel: 43353

Dr. İS. de TARANTO

DAHİLİ HASTALIKLAR MÜTEHASESİ
Tünel Şahdeğirmeni Sok. No. 1
Tel: 49206
2 den 5 e kadar

Dr. Hafız Cema

LOKMAN HEKİM Dahiliye Mütahhasası Divanyolu 104
Muayene saatleri: Pazar hariç hergün 2.5. Tel: 23893

Kitaplarınızı ARIF BOLAT KİTAP EVİNDEN

almız. Bütün kitapları bulabileceğiniz gibi Ankara nesriyatının, Avrupalının model vesair mecmualarının Babıâlide yegâne satış yeridir.
Gazetelere ilân da kabul eder.
Ankara caddesi 89 İstanbul

Abone Ücreti

Türkiye dahilinde:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
1400	750	400	150 K.

Hariç memleketlere:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
2700	1410	800 K.	yoktur

Gazeteye gönderilen evrak dercedilsin edilmisin iade olunmaz.

İstanbul Belediyesi İlanları

Üsküdar meydanında yapılacak mozayik parke kaldırım inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 59931 lira 56 kuruş ve ilk teminatı 4246 lira 58 kuruştur. Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususi ve fennî şartnameleri, proje keşif hülâsası ile buna münferi diğer evrak 300 kuruş mukabilinde Vilâyet Nafia Müdürlüğünden alınacaktır. İhale 14/10/941 Salı günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evvel Vilâyet Nafia Müdürlüğüne müracaatla alınacaktır. fennî ehliyet ve 941 yılına ait ticaret odası vesikaları imzalı şartname ve kanunen ibrazı lazımgelen diğer vesakile 2490 numaralı kanunun tarifati çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümene vermeleri lazımdır. (8512)

Temizlik işleri için yapılacaktır bir adet romörkör için alınacak mâtfeffülat bir buhar makinesi ile bir buhar kazanı ve bunlara müteferri aksam kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 13395 lira ve ilk teminatı 1004 lira 63 kuruştur. Şartname zabıt ve muameleat müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 2/10/941 Perşembe günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evvel belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatla alınacaktır. fennî ehliyet 941 yılına ait Ticaret Odası vesikaları ve kanunen ibrazı lazımgelen diğer vesakile 2490 numaralı kanunun tarifati çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümene vermeleri lazımdır. (8253)

İstanbul Maarif Müdürlüğünden:

Maarif Vekillliği köy enstitüleri kız talebesi için açık eksiltme usulü ile 1070 metre yerli kumaş alınacaktır. Kumaşın muhammen bedeli 2996 lira ve muvakkat teminatı 224 iki yüz yirmi dört lira 70 yetmiş kuruştur. İstekliller bu kumaşa ait şartname ve nümuneyi İstanbul Maarif Müdürlüğünde görebilirler. İhalenin 7/10/941 Salı günü saat 15 de İstanbul Maarif Müdürlüğü binasında yapılacağı ilân olunur. (8383)

Devlet Demiryolları İlanları

İzmirde motörlü vagon deposunda motor tamir işlerinde çalıştırılmak ve liyakat gösterenleri stajdan sonra motörlü tren makinistliğine terfi ettirilmek üzere birinci sınıf tesviyeci ve usta alınacaktır. Müracaat edeceklerin askeri hizmetlerini ifa etmiş olmaları lazımdır. Sanat okulu mezunları tercih edilecektir. İsteklilerin 15/10/41 tarihine kadar birer istida ve çalışmaları yerleri ve işleri gösteren bir hal tercümesi ile bizzat veya tahrirîen Ankara'da Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü Zât İşleri Müdürlüğüne müracaat ve adreslerine yazı ile bildirilecek günde imtihan için ispatı vücut emetleri lüzumu ilân olunur. (6499) (8050)

İstanbul Deniz Komutanlığından

Deniz Gedikli Ortaokulu için her iki müsabaka imtihanına giren okulların kabul listeleri gelmiştir. Alâkadar okulların acele İstanbul Deniz Komutanlığına müracaatları.

Dünkü Lik maçları

(Başı 2 lince)

kadar Kasımpaşa'nın hâkimiyeti altında geçen bu yunun birinci devresinin 18 inci ve 25 inci dakikalarında iki gol kaydeden Kasımpaşa devreyi 2 — 0 galip bitirmişler ve ikinci devrede bir gol daha yaparak sahadan 3 — 0 galip ayrılmışlardır.

Beşiktaş — Süleymaniye
Günün ikinci karşılaşması Beşiktaş — Süleymaniye arasında olmuştur. Beşiktaşlılar, cezalı olması dolayısıyla Hüsnü, Halil ve mektebe giren Yavuz, Şakir, hasta olan Şeref, müesses klibü vaziyeti münasebetile Hakkında mahrum olarak sahaya çıkmışlardır.

Beşiktaşlılar bu eksik kadrolarına rağmen oyuna hâkim olmuşlar ve birinci devre arka arkaya Şükrü, Hüseyin, Eşref vasıtasile üç gol kaydetmişlerdir. İkinci devrede Kemal, Şükrü, Eşrefin ayayığıyla üç gol daha yapan Beşiktaşlılar sayı adedini altıya çıkarmışlardır. Süleymaniyeliler de bu devrede lehlerine verilen bir penaltıyı kaçırmışlar ve maçta 6 — 0 Beşiktaşın galibiyetile neticelenmiştir.

Ankara at yarışları

Ankara, 28 (Husul) — Yarış ve İslah Encümeni tarafından tertip edilen Ankara sonbahar koşu yarışlarının birincisi bugün Hipodrom'da oldukça mühim bir kalabalık kütlesi önünde yapılmıştır. Yarışları Reisicümrurumuz Millî Şef İsmet İnönü şereflelendirmişler, teşriflerinde ve gidışlerinde coşkun tezahürat yapılmıştır.

Yarışlarda şu dereceler alınmıştır:

Birinci yarış: Elhan birinci, Heves ikinci, Gül üçüncü olmuş. Ganyan 110 kuruş vermiştir.

İkinci yarış: Hümahatun birinci, Öz demir ikinci, Komisari üçüncü gelmiş ganyan oynayanlar 135 kuruş almıştır.

Üçüncü yarış: Sava birinci, Tomurcuk ikinci, Bozkurt üçüncü olmuş ganyan 205 plâseler 185, 280 vermiştir.

Dördüncü yarış: Yetiş birinci, Dani ikinci, Mimosza üçüncü, ganyan 1310 kuruş plâseleri 290, 145 kuruş vermiştir.

Beşinci koşu: Alceylan birinci, Nevriman ikinci, Yüksel üçüncü olmuş. Ganyan oynayanlar 235 plâseler 130, 135 almıştır.

Altıncı yarış: Eski Cengiz Alemdar birinci, Demet ikinci, Karabiber üçüncü olmuş ganyan 800 plâseler 280 140 vermiştir.

Üçüncü ve dördüncü yarışlarda Sa va . Yetiş çiftine oynayanlar 42 lira 10 kuruş almışlardır.

M. A. A.

TÜRKİYE İŞBANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941

İKRAMİYE PLANI

KEŞİDELE: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 Ekim

tarahlarında yapılır.

1941 İKRAMİYELERİ

1 adet 2000 liralık	= 2000.
3 > 1000	= 3000.
2 > 750	= 1500.
4 > 500	= 2000.
8 > 250	= 2000.
35 > 100	= 3500.
80 > 50	= 4000.
300 > 20	= 6000.

Askerlik İlanları

Kartal Askerlik Şubesinde:
337 doğumlu ve bu doğumlarla muameleyle tabii askerliklerine karar verilmiş bulunan Kartal şubesinde kayıtlı yerli ve yabancı erkekler mutad senelik talim ve terbiyeleri yapılmak üzere askere sevk edileceklerdir. Toplanma günü 30.9.941 salı günüdür. Mezkûr gün şubemizde bulunmaları ilân olunur.

Eminönü Yerli As. Şu. Başkanlığından:

Tbb, Tgm, Hüseyin oğlu İrfan 316 (337 - 20) Eczacı Tgm, Ali İhsan oğlu, Rıdvan 318 (36967), Eczacı Tgm, M. Suphi oğlu, Abdülkadir 319 (38416), Levazım zabıt nazmedî Mehmet Reşat oğlu, İsmail Zühdi 313 (20918), Hüviyet cüzdanları ile birlikte acele subeye müracaatları ilân olunur.

Eminönü Yerli As. Şu. Başkanlığından:

İstihkâm Astgm, Muharrem Tevfik oğlu, Ah. Rifat 316 (24056), Dz. Makine Ön Yzb. Ali oğlu, Meh. Adil 303 (1392), Lv. Asteğm, Esat Muhlis oğlu, Osman Nazir 316 (18424) Hüviyet cüzdanları ile birlikte acele subeye müracaatları ilân olunur.

TAKVİM

29 EYLÜL 941
PAZARTESİ

AY: 9 — GÜN: 272 — Hızır: 147
RUMİ: 1357 — EYLÜL: 16

HİCRİ: 1360 — RAMAZAN: 7

VAKİT	ZEVALİ	EZANİ
GÜNEŞ	5.55	11.57
ÖĞLE	12.07	6.08
İKİNDİ	15.24	9.28
AKŞAM	17.54	12.00
YATSI	19.23	1.31
İMSAK:	4.16	10.19

Aleni teşekkür

Matbaamıza gelen Trabzon Of Sami köyünden Mehmet Bayraklıoğlu, kolunun kemiklerinde bir illet olan altı yaşındaki oğlu Osman'ı tedavi için İstanbul'a getirdiğini, fakat hasta hanelerden hiç birine alınamadığını, parası da olmadığı için ne yapacağını şaşırıp bir sırada Etfal hastahanesi baş doktoru Akif Şakir'in delaletile bu hastahaneye alındığını ve orada Doktor Ahmet Münir tarafından muvaffakiyetle ameliyat edildiğini söyleyerek bu iki doktora alenen teşekkür için gazetemizin delaletini rica etmiş.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü
AHMET EMİN YALMAN
Başlıdığı yer: VATAN MATBAASI

EULMACA

Soldan Sağa: 1 — Terzi den; Birinin uhdesine vermek; Balkanlarda bir şehir; Seygü Beyan edati; Derinin ucu 4 — 5 — 6 — 7 — 8 — 9 — 10 — 11 — 12 — 13 — 14 — 15 — 16 — 17 — 18 — 19 — 20 — 21 — 22 — 23 — 24 — 25 — 26 — 27 — 28 — 29 — 30 — 31 — 32 — 33 — 34 — 35 — 36 — 37 — 38 — 39 — 40 — 41 — 42 — 43 — 44 — 45 — 46 — 47 — 48 — 49 — 50 — 51 — 52 — 53 — 54 — 55 — 56 — 57 — 58 — 59 — 60 — 61 — 62 — 63 — 64 — 65 — 66 — 67 — 68 — 69 — 70 — 71 — 72 — 73 — 74 — 75 — 76 — 77 — 78 — 79 — 80 — 81 — 82 — 83 — 84 — 85 — 86 — 87 — 88 — 89 — 90 — 91 — 92 — 93 — 94 — 95 — 96 — 97 — 98 — 99 — 100 — 101 — 102 — 103 — 104 — 105 — 106 — 107 — 108 — 109 — 110 — 111 — 112 — 113 — 114 — 115 — 116 — 117 — 118 — 119 — 120 — 121 — 122 — 123 — 124 — 125 — 126 — 127 — 128 — 129 — 130 — 131 — 132 — 133 — 134 — 135 — 136 — 137 — 138 — 139 — 140 — 141 — 142 — 143 — 144 — 145 — 146 — 147 — 148 — 149 — 150 — 151 — 152 — 153 — 154 — 155 — 156 — 157 — 158 — 159 — 160 — 161 — 162 — 163 — 164 — 165 — 166 — 167 — 168 — 169 — 170 — 171 — 172 — 173 — 174 — 175 — 176 — 177 — 178 — 179 — 180 — 181 — 182 — 183 — 184 — 185 — 186 — 187 — 188 — 189 — 190 — 191 — 192 — 193 — 194 — 195 — 196 — 197 — 198 — 199 — 200 — 201 — 202 — 203 — 204 — 205 — 206 — 207 — 208 — 209 — 210 — 211 — 212 — 213 — 214 — 215 — 216 — 217 — 218 — 219 — 220 — 221 — 222 — 223 — 224 — 225 — 226 — 227 — 228 — 229 — 230 — 231 — 232 — 233 — 234 — 235 — 236 — 237 — 238 — 239 — 240 — 241 — 242 — 243 — 244 — 245 — 246 — 247 — 248 — 249 — 250 — 251 — 252 — 253 — 254 — 255 — 256 — 257 — 258 — 259 — 260 — 261 — 262 — 263 — 264 — 265 — 266 — 267 — 268 — 269 — 270 — 271 — 272 — 273 — 274 — 275 — 276 — 277 — 278 — 279 — 280 — 281 — 282 — 283 — 284 — 285 — 286 — 287 — 288 — 289 — 290 — 291 — 292 — 293 — 294 — 295 — 296 — 297 — 298 — 299 — 300 — 301 — 302 — 303 — 304 — 305 — 306 — 307 — 308 — 309 — 310 — 311 — 312 — 313 — 314 — 315 — 316 — 317 — 318 — 319 — 320 — 321 — 322 — 323 — 324 — 325 — 326 — 327 — 328 — 329 — 330 — 331 — 332 — 333 — 334 — 335 — 336 — 337 — 338 — 339 — 340 — 341 — 342 — 343 — 344 — 345 — 346 — 347 — 348 — 349 — 350 — 351 — 352 — 353 — 354 — 355 — 356 — 357 — 358 — 359 — 360 — 361 — 362 — 363 — 364 — 365 — 366 — 367 — 368 — 369 — 370 — 371 — 372 — 373 — 374 — 375 — 376 — 377 — 378 — 379 — 380 — 381 — 382 — 383 — 384 — 385 — 386 — 387 — 388 — 389 — 390 — 391 — 392 — 393 — 394 — 395 — 396 — 397 — 398 — 399 — 400 — 401 — 402 — 403 — 404 — 405 — 406 — 407 — 408 — 409 — 410 — 411 — 412 — 413 — 414 — 415 — 416 — 417 — 418 — 419 — 420 — 421 — 422 — 423 — 424 — 425 — 426 — 427 — 428 — 429 — 430 — 431 — 432 — 433 — 434 — 435 — 436 — 437 — 438 — 439 — 440 — 441 — 442 — 443 — 444 — 445 — 446 — 447 — 448 — 449 — 450 — 451 — 452 — 453 — 454 — 455 — 456 — 457 — 458 — 459 — 460 — 461 — 462 — 463 — 464 — 465 — 466 — 467 — 468 — 469 — 470 — 471 — 472 — 473 — 474 — 475 — 476 — 477 — 478 — 479 — 480 — 481 — 482 — 483 — 484 — 485 — 486 — 487 — 488 — 489 — 490 — 491 — 492 — 493 — 494 — 495 — 496 — 497 — 498 — 499 — 500 — 501 — 502 — 503 — 504 — 505 — 506 — 507 — 508 — 509 — 510 — 511 — 512 — 513 — 514 — 515 — 516 — 517 — 518 — 519 — 520 — 521 — 522 — 523 — 524 — 525 — 526 — 527 — 528 — 529 — 530 — 531 — 532 — 533 — 534 — 535 — 536 — 537 — 538 — 539 — 540 — 541 — 542 — 543 — 544 — 545 — 546 — 547 — 548 — 549 — 550 — 551 — 552 — 553 — 554 — 555 — 556 — 557 — 558 — 559 — 560 — 561 — 562 — 563 — 564 — 565 — 566 — 567 — 568 — 569 — 570 — 571 — 572 — 573 — 574 — 575 — 576 — 577 — 578 — 579 — 580 — 581 — 582 — 583 — 584 — 585 — 586 — 587 — 588 — 589 — 590 — 591 — 592 — 593 — 594 — 595 — 596 — 597 — 598 — 599 — 600 — 601 — 602 — 603 — 604 — 605 — 606 — 607 — 608 — 609 — 610 — 611 — 612 — 613 — 614 — 615 — 616 — 617 — 618 — 619 — 620 — 621 — 622 — 623 — 624 — 625 — 626 — 627 — 628 — 629 — 630 — 631 — 632 — 633 — 634 — 635 — 636 — 637 — 638 — 639 — 640 — 641 — 642 — 643 — 644 — 645 — 646 — 647 — 648 — 649 — 650 — 651 — 652 — 653 — 654 — 655 — 656 — 657 — 658 — 659 — 660 — 661 — 662 — 663 — 664 — 665 — 666 — 667 — 668 — 669 — 670 — 671 — 672 — 673 — 674 — 675 — 676 — 677 — 678 — 679 — 680 — 681 —